

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΔΟΛΙΧΗΣ

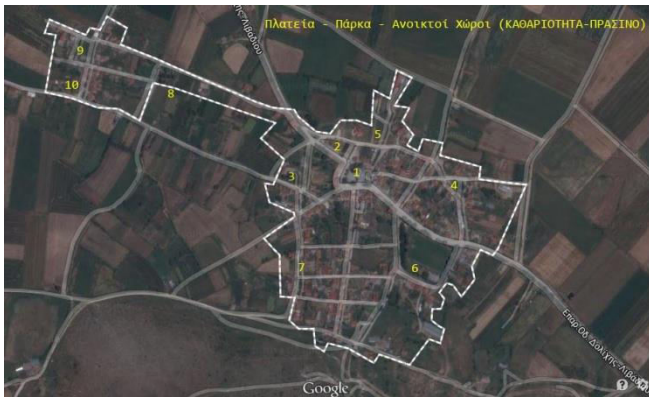
Πού Είμαστε; Πού θέλουμε να πάμε; Πώς θα πάμε.

Ευάγγελος Β. Τσακνάκης
Πρόεδρος Τ.Κ. Δολίχης

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ (ΠΟΥ ΕΙΜΑΣΤΕ;)

Τοποθεσία – Μορφολογία

Η Δολίχη βρίσκεται σε ακτίνα 4,5 χιλιομέτρων δυτικά του Ολύμπου και η οδική πρόσβαση σ' αυτήν επιτυγχάνεται μέσω της εθνικής οδού Ελασσόνας – Κατερίνης. Καταλαμβάνει πεδινή έκταση σε υψόμετρο 585 μ. Περικλείεται ανατολικά από το όρος «Όλυμπος», βόρεια από το όρος «Ξύλο», δυτικά από τον ορεινό όγκο «Καμβούνια», βορειοδυτικά από το όρος «Τίταρος» και νότια από το λόφο του Προφήτη Ηλία. Η καλλιεργήσιμη έκτασή της ανέρχεται περίπου σε 8.000 στρέμματα, ενώ η κοινότητα καταλαμβάνει τη διπλάσια περίπου έκταση.

Χιλιμετρικές αποστάσεις από πόλεις της Ελλάδος

Ελασσόνα, 23 χλμ
Λάρισα, 62 χλμ
Κατερίνη, 49 χλμ
Κοζάνη, 77 χλμ
Θεσσαλονίκη, 120 χλμ
Αθήνα, 416 χλμ

Περιβάλλον

Η Δολίχη χαρακτηρίζεται από την πεδινή της έκταση και τους μεγάλους ανοικτούς χώρους. Συγκεκριμένα πρόκειται για μεγάλες εκτάσεις, οι οποίες χρειάζονται φροντίδα (καθαριότητα, περιποίηση πρασίνου):

1. Κεντρική Πλατεία
2. Πάρκο έναντι της πλατείας και του Ι.Ν. Αγίου Δημητρίου

3. Δημοτικό Σχολείο
4. Πάρκο "Λιολιάδες"
5. Εκκλησία και πράσινο χώρος γύρω από αυτή
6. Γήπεδο (περιοχή μπάσκετ και βόλεϊ)
7. Παρτέρι "Σουγιάδες"
8. Πάρκο "Αγία Παρασκευή"
9. Πάρκο "Μετόχι"
10. Περιοχή "Αγίου Νικολάου, Μετόχι"
11. Νεκροταφείο
12. Αρχαιολογικός χώρος «Καστρί Δολίχης»

Πραγματικός Πληθυσμός

Οι κάτοικοι της Δολίχης, σύμφωνα με την καταγραφή του Οκτωβρίου 2014, ανέρχονταν σε 347. Ο αριθμός αυτός δεν περιελάμβανε τους οικονομικούς μετανάστες που είναι εγκατεστημένοι στη Δολίχη.

Διαφάνηκε η γήρανση του πληθυσμού της Δολίχης, δεδομένου ότι οι 224 κάτοικοι ηλικίας άνω των 50 ετών κάλυπταν το 64,5% του συνολικού πληθυσμού έναντι των 123 κατοίκων ηλικίας μέχρι 50 ετών που κάλυπταν το υπόλοιπο ποσοστό (35,5%). Οι 139 συνταξιούχοι καταλάμβαναν το 40%. Διαφάνηκε και η ανάγκη παροχής ιατρικών υπηρεσιών στους κατοίκους (εξετάσεις, συνταγογράφηση), το ποσοστό των οποίων κυμαινόταν στις ηλικίες των 50 ετών και άνω σε 64,5%.

Από τα 135 υφιστάμενα νοικοκυριά της Δολίχης, τα 18 αποτελούνταν από ένα μόνο μέλος το οποίο είχε ηλικία μεγαλύτερη των 70 ετών. Κρίθηκε απαραίτητη η βοήθεια στο σπίτι από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου, αλλά και η παροχή διοικητικής υποστήριξης, ειδικά εκείνων των δημοτών που δεν υποστηρίζονται από οικογενειακό ή συγγενικό κύκλο.

Με βάση τη συγκεκριμένη καταγραφή, υπολογίστηκε ότι οι κάτοικοι της Δολίχης το 2024 (10 χρόνια μετά), οι οποίοι θα έχουν ηλικία μέχρι 81 ετών θα ανέρχονται σε 232, με την προϋπόθεση ότι θα βρίσκονται εν ζωή όλοι όσοι τότε (2014) βρίσκονταν στην ηλικία κάτω των 71 ετών και ότι δεν θα γεννηθούν, ούτε θα εγκατασταθούν νέοι άνθρωποι μέχρι τότε. Αντιστοίχως για το 2034 ο πληθυσμός που θα έχει ηλικία μικρότερη από 81 έτη θα ανέρχεται σε 187 κατοίκους με τις ίδιες προϋποθέσεις.

Οι άγαμοι άνδρες και οι άγαμες γυναίκες ηλικίας από 20 έως 49 ετών ανέρχονταν σε 31 καταλαμβάνοντας το 8,9% του συνόλου του πληθυσμού. Τα δε παιδιά ηλικίας μέχρι 9 ετών ανέρχονταν σε 9 και τα παιδιά μέχρι 19 ετών ανέρχονταν σε 27, καταλαμβάνοντας συνολικά το 10,37% του συνόλου.

Το επίπεδο της εκπαίδευσης των κατοίκων της Δολίχης ηλικίας από 20 έως 49 ετών κυμαινόταν σε υποχρεωτικής εκπαίδευσης ΥΕ 5,2%, δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ΔΕ 12,7%, μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ) 1,7%, τριτοβάθμιας τεχνολογικής εκπαίδευσης ΤΕ 1,7% και τριτοβάθμιας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ΠΕ 2%.

Απασχόληση

Βάσει της ίδιας καταγραφής (10/2014), τα επαγγέλματα των κατοίκων της Δολίχης σε ποσοστό επί του συνόλου των κατοίκων κατανέμονταν ως εξής για τις ηλικίες από 20 έως 67 ετών: Οι γεωργοί καταλάμβαναν το 15,5% (καλλιεργώντας σιτηρά, ψυχανθή, καπνό, μήλα, αμπέλια), οι κτηνοτρόφοι το 8% (εκμετάλλευση κυρίως αιγοπροβάτων), οι ελεύθεροι επαγγελματίες το 4,6%, οι ιδιωτικοί υπάλληλοι το 2,5%, οι δημόσιοι υπάλληλοι το 2%, οι

γυναίκες που ασχολούνταν με τα οικιακά 11,2%, ενώ υπήρχε και ένα ποσοστό 3,7% το επάγγελμα των οποίων ήταν απροσδιόριστο. Το 9,5% αποτελούσαν οι μαθητές όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης και το 2,5% οι φοιτητές και οι στρατιώτες. Οι συνταξιούχοι ανεξαρτήτου ηλικίας ανέρχονταν σε ποσοστό 40%.

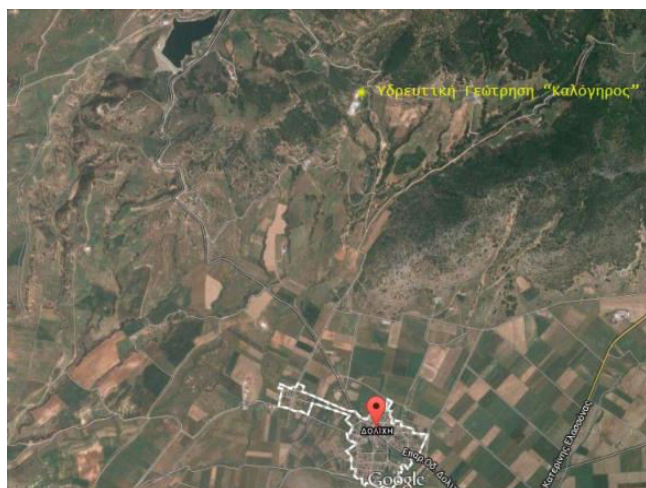
Υποδομές

Υδρευση

Η κοινότητα της Δολίχης υδρεύεται από δύο γεωτρήσεις: στη θέση “Δραγασιά” και στη θέση “Καλόγηρος”. Χρησιμοποιούνται δύο υδραγωγεία το νερό των οποίων αναμιγνύεται στο υδρευτικό δίκτυο στο ύψος του κρουνού της Πυροσβεστικής στη θέση “Γερανός”.

Μέχρι την περίοδο της δημαρχίας Λιβαδίου Αθανασίου Καμάλη (1999-2002), ο οικισμός της Δολίχης υδρευόταν από τη γεώτρηση “Φωτίου”, το νερό της οποίας ήταν ακατάλληλο για πόση και μεταφερόταν στο υδραγωγείο με αγωγό αμιάντου. Χρησιμοποιήθηκαν οι γεωτρήσεις στις θέσεις “Τρόχαλο” και “Δραγασιά” το νερό των οποίων ήταν επίσης ακατάλληλο και για το λόγο αυτό τοποθετήθηκαν ειδικά φίλτρα στο υδραγωγείο προκειμένου να συγκρατούνται τα μέταλλα του νερού, χωρίς αποτέλεσμα. Επί δημαρχίας Ιωάννου Γκούμα (2003-2006) εξορύχθηκε νέα υδρευτική γεώτρηση στη θέση «Ξηρολάκκι» για την επίλυση του προβλήματος. Το αποτέλεσμα ήταν η υψηλή περιεκτικότητα νιτρικών στο πόσιμο νερό καθιστώντας το, επίσης, ακατάλληλο για πόση (πρόκειται για το νερό που οι κάτοικοι της Δολίχης πίνουν μέχρι σήμερα). Στη συνέχεια, επί δημαρχίας Γεωργίου Γαλάνη (2007-2010) εξορύχθηκε νέα υδρευτική γεώτρηση στη θέση «Καλόγηρος» του Λιβαδίου, το νερό της οποίας βρέθηκε κατάλληλο και αρχικά επαρκές και κατασκευάστηκε νέο υδραγωγείο. Διαπιστώθηκε, όμως, στη συνέχεια, ότι το νερό της γεώτρησης δεν επαρκεί.

Τα επίπεδα των νιτρικών του πόσιμου νερού της Δολίχης, σε πολλές περιπτώσεις, ξεπερνούσαν ακόμη και τα 80mg/l, όταν το νομοθετημένο όριο ανοχής (όχι ασφαλείας) είναι 50mg/l (βλ. οδηγίες 80/778/ΕΟΚ, 98/83/ΕΚ, ΚΥΑ Υ2/2600/2001 και ΦΕΚ 630/Β/2007).

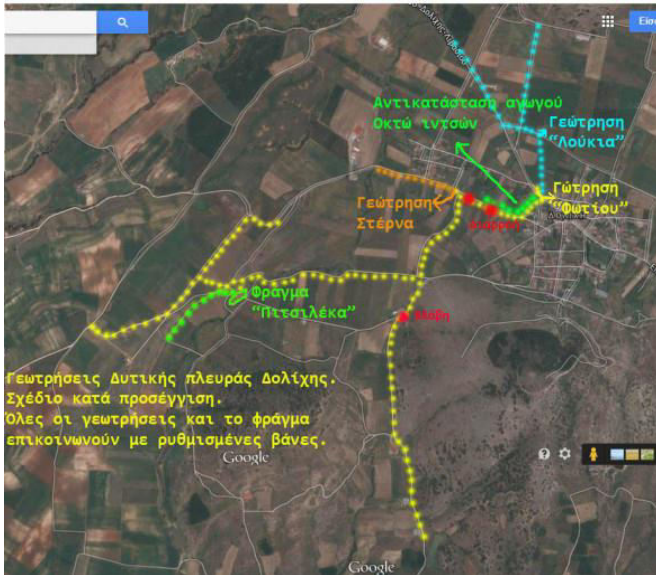
Από τις τελευταίες χημικές αναλύσεις, το ύψος των επιπέδων των νιτρικών του πόσιμου νερού της Δολίχης ανέρχεται σε **51 (23-6-2016)** και **56 (11-7-2016)**.

Έπειτα από επανειλημμένες οχλήσεις, έγγραφες και προφορικές, από δημοσιεύσεις στον τύπο, από την ερώτηση βουλευτή στον υπουργό και από την επέμβαση εισαγγελέα για το θέμα (11/2018), γίνονται προσπάθειες από τη ΔΕΥΑΕΛ για την επίλυση του προβλήματος με την ανόρυξη νέας γεώτρησης στη θέση “Χατζηγώγου” (ανάθεση μελέτης ανόρυξης και αξιοποίησης).

Αρδευση

Οι δημοτικές γεωτρήσεις στη Δολίχη βρίσκονται στις εξής τοποθεσίες: «Φουσκίνα», «Δραγασιά», «Τρόχαλο», «Φωτίου», «Λούκια» και «Στέρνα». Οι γεωτρήσεις «Δραγασιά» και «Τρόχαλο» συνδέονται στον ίδιο αγωγό με ρυθμιζόμενες βάνες, αρδεύοντας τη βορειοανατολική πλευρά των κτημάτων της Δολίχης στη θέση «Κάμπος». Η γεώτρηση στη θέση «Φουσκίνα» αντλεί μικρό όγκο νερού, ο αγωγός της κατευθύνεται νότια και με μια σύνδεση αγωγού 600 μέτρων δύναται να συνδεθεί στον ίδιο αγωγό με τη «Δραγασιά» και «Τρόχαλο». Ακόμη, ο αγωγός της υδρευτικής γεώτρησης στη θέση «Ξηρολάκκι», το πόσιμο νερό της οποίας είναι ακατάλληλο, μπορεί να συνδεθεί (χωρίς καμία επέκταση) με τον εν λόγω αγωγό, σε περίπτωση που από υδρευτική χαρακτηριστεί ως αρδευτική. Οι γεωτρήσεις «Φωτίου», «Λούκια» και «Στέρνα», όπως και ο αγωγός του φράγματος στη θέση «Ψόφος» συνδέονται σε έναν αγωγό άρδευσης, ο οποίος εκτείνεται στη νοτιοδυτική πλευρά των κτημάτων της Δολίχης. Με την αποκατάσταση της βλάβης του αγωγού στο ύψος των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων του Νικολάου Τζίκα, ο αγωγός θα επεκταθεί περίπου μέχρι το ύψος του αγωγού των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων του Γεωργίου Σουγλή.

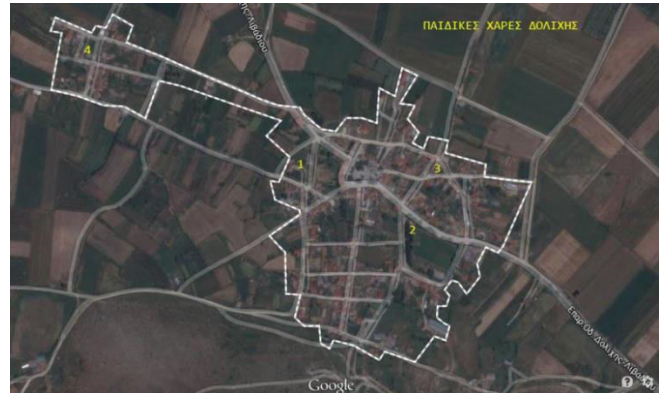

Αγροτική Οδοποιία

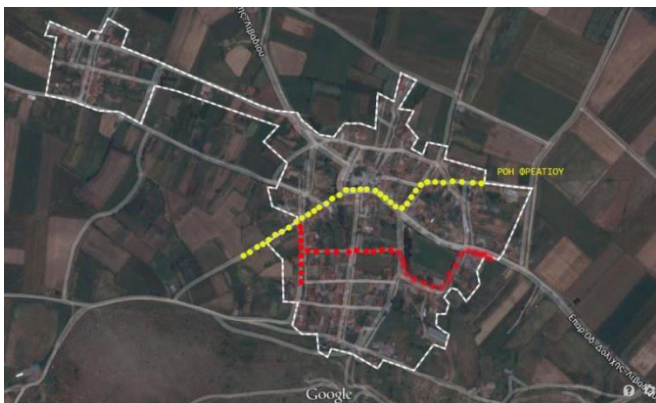
Η αγροτική οδοποιία είναι σε ικανοποιητικό επίπεδο συντηρημένη, καθώς τα προηγούμενη έτη, κυρίως, έγινε ρίψη μεγάλης ποσότητας αμμοχάλικου. Το πλάτος των δρόμων έχει περιοριστεί από τους καλλιεργητές των κτημάτων σε πολλά σημεία.

Παιδικές Χαρές

Οι παιδικές χαρές στη Δολίχη βρίσκονται στο δημοτικό σχολείο, στο γήπεδο, στους Λιολιάδες και στο Μετόχι. Περιλαμβάνουν κούνιες, τσουλήθρες, ρόδες, τραμπάλες και μονόζυγα.

Όμβρια Ύδατα

Ο κεντρικός αγωγός μετακίνησης όμβριων υδάτων ξεκινάει ανατολικότερα της οικίας του Ιωάννου Θ. Λιόλιου, κατευθύνεται δυτικά μέχρι την οικία του Ζήση Τσιόγκα και στη συνέχεια νότια έως το ύψος της οικίας του Ζήση Τσακνάκη όπου συνεχίζει νοτιοδυτικά, διαπερνάει το κέντρο του οικισμού και τερματίζει νοτιοδυτικά της οικίας του Γεωργίου Κατσάρα. Ο αγωγός μετακίνησης όμβριων υδάτων περιμετρικά του γηπέδου και στην περιοχή των «Σουγιάδων» ενώνεται με τον κεντρικό αγωγό. Υφίστανται και μεγάλοι αύλακες από την είσοδο της Δολίχης, στον προφήτη Ηλία και από τη δημοτικό σχολείο μέχρι την περιοχή της εκκλησίας της Παναγίας. Η κακοτεχνία του κεντρικού αγωγού καταφάνηκε από τις τελευταίες πλημμύρες όταν ελάχιστος όγκος νερού εισήλθε στην κοιλότητα του αγωγού.

Εσωτερική Οδοποιία

Οι περισσότεροι δρόμοι εντός του οικισμού της Δολίχης είναι ασφαλτοστρωμένοι, ενώ υπάρχουν και ορισμένοι τσιμεντοστρωμένοι. Δύο τμήματα με χωματόδρομο: δυτικά του δημοτικού σχολείου και δυτικά του γηπέδου μέχρι την οικία του Απόστολου Μαντζάρα, πρόσφατα έχουν ασφαλτοστρωθεί. Σε πολλά σημεία, όμως, η εσωτερική οδοποιία είναι κατεστραμμένη από τις πρόσφατες πλημμύρες.

Εκκλησίες

Ο βυζαντινός ναός Μεταμορφώσεως του Σωτήρος δεσπόζει στην κεντρική πλατεία (βλ. ενότητα Πολιτισμός). Ο πολιούχος της Δολίχης τιμάται στον ναό του Αγίου Δημητρίου στην τοποθεσία «Τσαίρι» (κατασκευάστηκε στη θητεία του Ηρακλή Λιόλιου με την παραχώρηση 1,600 στρ. κοινόχρηστης περιοχής από τη Δ/ση Γεωργίας προς την Κοινότητα Δολίχης, 1988), όταν καταδαφίστηκε ο ναός ο οποίος ήταν χτισμένος στην κεντρική πλατεία. Ο ναός της Αγίας Παρασκευής και ο ναός της Παναγίας βρίσκονται στο Μετόχι, ο ναός του προφήτη Ηλία είναι κτισμένος στην κορυφή του ομώνυμου λόφου και ο ναός του Αγίου Γεωργίου βρίσκεται στο κοιμητήριο. Μέχρι το 1990 υφίστατο ο ναός του Αγίου Νικολάου στο Μετόχι, ο οποίος καταδαφίστηκε με πρωτοβουλία του Προέδρου και των κατοίκων της περιοχής, μέχρι το σημείο που επενέβη ο εισαγγελέας επειδή πρόκειται για μνημείο αρχαιολογικού ενδιαφέροντος.

Τοπικό Κατάστημα

Το κτίσμα του Τοπικού Καταστήματος ολοκληρώθηκε περίπου το 1980. Αποτελείται από ισόγειο και έναν όροφο. Στο ισόγειο του καταστήματος εδρεύει ο πολιτιστικός σύλλογος «Η Τριπολίτιδα» και το αγροτικό ιατρείο. Το γραφείο του προέδρου, η αίθουσα συνεδριάσεων και το αρχείο της κοινότητας βρίσκονται στον πρώτο όροφο.

Γήπεδο

Διαμορφώθηκε στη θητεία του Ηρακλή Λιόλιου, με την παραχώρηση 13,450 στρεμμάτων από τη Δ/ση Γεωργίας προς την Κοινότητα Δολίχης (1985). Περιλαμβάνει γήπεδο ποδοσφαίρου και μπάσκετ. Στον ίδιο χώρο βρίσκονται τα αποδυτήρια των αθλητών και τα γραφεία του Αθλητικού Ομίλου «Ο Δολιχιακός», ο οποίος φροντίζει τον αθλητικό χώρο του γηπέδου.

Πολιτιστικό Κέντρο

Το κτίριο του πρώην αγροτικού συνεταιρισμού πλατείας (κατασκευάστηκε περίπου το 1950) στην κεντρική πλατεία παραχωρήθηκε στον πρώην δήμο Λιβαδίου και μετατράπηκε σε πολιτιστικό κέντρο το έτος 2008. Αναδείχθηκε με αμμοβολή η πέτρα με την οποία χτίστηκε και κατασκευάστηκε κεραμοσκεπή με παραδοσιακό ρυθμό. Αποτελείται από μια μεγάλη αίθουσα, η οποία ονοματίστηκε το 2011 σε αίθουσα «Τάκη Τσιόγκα» στη μνήμη του Δολιχαιού βουλευτή Λάρισας, από WC και ένα εξωτερικό γραφείο, η χρήση του οποίου παραχωρήθηκε στο σύλλογο γυναικών «Φίλα Ευβοϊότου» το 2015. το νοικοιαστήριο για το κτίριο του αγροτικού συνεταιρισμού που είχε συναφθεί με το δήμο Λιβαδίου λήγει το έτος 2020.

Αγροτικό Ιατρείο

Από την περίοδο της θητείας του Ηρακλή Λιόλιου στεγάζεται στο ισόγειο του κοινοτικού καταστήματος και εξυπηρετεί τις ανάγκες των δημοτών στον τομέα της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, η οποία, μέχρι το καλοκαίρι 2017, δυσχεραίνονταν από την αδυναμία ικανοποιητικής πρόσβασης στο διαδίκτυο λόγω μη εκσυγχρονισμού του δικτύου τηλεφωνίας.

Δημοτικό Σχολείο

Το 1950 περίπου κτίσθηκε η δεξιά αίθουσα του δημοτικού σχολείου. Το 1963 ολοκληρώθηκε και η αριστερή αίθουσα και πλέον αποτελείται από δύο αίθουσες και ένα γραφείο. Η κατάσταση του κτιρίου είναι άριστη (κουφώματα, θέρμανση, στέγη) και το δημοτικό σχολείο λειτούργησε μέχρι το έτος 2010. Λειτουργεί μέχρι σήμερα νηπιαγωγείο σε άλλο, νέο σχετικά, κτίριο το οποίο είναι επίσης σε άριστη κατάσταση. Το παλιό νηπιαγωγείο λειτούργησε μέχρι τη θητεία του Ηρακλή Λιόλιου (1986-1990) καθώς έδωσε τη θέση του στο νέο. Σε ξεχωριστό κτίριο υπάρχει αποθήκη και λεβητοστάσιο. Ακόμη, υπάρχουν τουαλέτες και βρύσες σε εξωτερικό επιπλέον κτίριο. Την περίοδο του Ηρ. Λιόλιου ο αυλόγυρος του χώρου του δημοτικού σχολείου διαπλατύνθηκε στο υπερδιπλάσιο. Ο χώρος περιλαμβάνει παιδική χαρά και γήπεδο μπάσκετ.

Πρώην Σφαγείο

Το κτίριο κατασκευάστηκε τα πρώτα χρόνια της δικτατορίας και λειτούργησε ως σφαγείο για μερικά χρόνια. Πλέον λειτουργεί ως αποθήκη της Κοινότητας, ενώ εντός του κτιρίου βρίσκεται και ο πίνακας της αρδευτικής γεώτρησης «Στέρνα».

Κτίρια πρώην Αγροτικού Συνεταιρισμού

Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός της Δολίχης διαλύθηκε το έτος 2012 με απόφαση Γενικής Συνέλευσης (δηλαδή με ευθύνη των παρόντων μελών στη Γενική Συνέλευση και όλων των μελών του πρώην Αγροτικού Συνεταιρισμού), κατά την οποία μεταφέρθηκαν τα ακίνητα στοιχεία του στο νεοσύστατο τότε Αγροτικό Συνεταιρισμό «Ολύμπια Γη» της Ελασσόνας. Στη συνέχεια η «Ολύμπια Γη» διαλύθηκε και την οικονομική της εκκαθάριση ανέλαβε πληρεξούσιος δικηγόρος. Έπειτα από τηλεφωνική επικοινωνία μαζί του, ενημερωθήκαμε ότι τα οικονομικά στοιχεία του Αγροτικού Συνεταιρισμού της Δολίχης προς εκκαθάριση στο συγχωνευμένο συνεταιρισμό αφορούν μέχρι 31-12-2015 και ότι η ακίνητη περιουσία του θα εκποιηθεί στο πλαίσιο της οικονομικής εκκαθάρισης της «Ολύμπιας Γης». Η ακίνητη περιουσία του πρώην

Αγροτικού Συνεταιρισμού της Δολίχης αποτελείται από μια μεγάλη ηλεκτροδοτούμενη αποθήκη δυτικά της κεντρικής πλατείας (κατασκευάστηκε περίπου το 1970) την οποία εκμεταλλεύονται οι τοπικοί φορείς της Δολίχης, μια πετρόκτιστη αποθήκη στα ανατολικά της πλατείας (κατασκευάστηκε περίπου το 1950) η οποία παραχωρήθηκε για είκοσι χρόνια στον πρώην Δήμο Λιβαδίου και έχει μετατραπεί σε πολιτιστικό κέντρο και μια γεφυροπλάστιγγα (κατασκευάστηκε στα μισά της δεκαετίας του '70 περίπου) η οποία αποφέρει έσοδα.

Νεκροταφείο

Το νεκροταφείο της Δολίχης βρίσκεται δυτικά του οικισμού Μετοχίου, η ευθύνη της συντήρησης του οποίου βαρύνει το δήμο. Περιλαμβάνει την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου και το οστεοφυλάκιο, τα οποία διαχειρίζεται η εκκλησιαστική επιτροπή.

Αγροτεμάχια

Θέση "Ξηρολάκκι", 15 στρ (Κοινοτικό)

Θέση "Ράχες", στρ 23,000 (Σχολικό)

Θέση "Αυλαγάδες", στρ 6,721 (Σχολικό)

Θέση "Αυλαγάδες", στρ 2,360 (Σχολικό)

Περίπτερο

Με την ανάπτυξη της κεντρικής πλατείας σχεδιάστηκε και η λειτουργία περιπτέρου, δυτικά της πλατείας. Το περίπτερο ακόμη δεν τέθηκε σε λειτουργία.

Πολιτισμός

Αρχαιολογικός Χώρος "Καστρί Δολίχης"1

Ο αρχαιολογικός χώρος "Καστρί Δολίχης" βρίσκεται περίπου 4 χιλιόμετρα δυτικά της Δολίχης. Οι ανασκαφές ξεκίνησαν το έτος 2002 και αποκαλύφθηκαν τρεις τρίκλιτες βασιλικές και τμήμα του περιβόλου της Ακρόπολης. Ο οικισμός κατοικείται μέχρι τον 7^ο αι. μ.Χ. και συνιστά αξιόλογο και συγκροτημένο αρχαιολογικό χώρο καθώς συνδυάζει διαφορετικού είδους κτίσματα, κοσμικού, θρησκευτικού και αμυντικού χαρακτήρα.

Από τα ευρήματα δύο εκκλησιών, της Βασιλικής Α' και της Βασιλικής Β', πιθανολογούσαν ότι επρόκειτο για την αρχαία πόλη της Δολίχης, η οποία συνέχισε να επιζεί έως και τον 6^ο αι. μ.Χ. Οι επιγραφές που βρέθηκαν στη Βασιλική Α' χρονολογούνται στον 3^ο και 2^ο αι. π.Χ., στις οποίες αναφέρεται το όνομα ΦΙΛΑ ΕΥΒΙΟΤΟΥ στην πρώτη και το όνομα ΔΗΜΟΦΙΛ[ΟΣ] στη δεύτερη. Από άλλη επιγραφή που βρέθηκε στο Πύθιο η Φίλα Ευβοϊότου αναφέρεται ως Δολιχαιά και ο Δημόφιλος ως ήρωας αποθανών ανήρ Φίλας. Η τρίτη παλαιοχριστιανική βασιλική που αποκαλύφθηκε εντός της ακροπόλεως έφερε αρχαιότερο υλικό για την κατασκευή της. Στο νότιο τοίχος της είχε εντοιχισθεί βάση αγάλματος, στην

1 Καστρί Δολίχης. Εφορεία Αρχαιοτήτων Λάρισας. Στο <http://larisa.culture.gr/siteapps/joomla-20418/htdocs/index.php/arxaiologiko-i-xoro-i-kai-mnimeia-nomoy-larisas/9-uncategorised/170-kastr-i-dolixis>

οποία περιλαμβάνονται δύο επιγραφές. Η πρώτη επιγραφή περιλαμβάνει το κείμενο: [H] ΠΟΛΙΣ Η ΔΟΛΙΧΑΙ[ΩΝ]... [Π]ΟΛΙΝ ΦΟΞΙΝΟΥ ΤΗΝ Ε[ΑΥΤΗΣ ΕΥΕΡΓΕΤΙΝ και προκύπτει ότι η πόλη των Δολιχαιών τίμησε την ευεργέτιδά της, σύζυγο του Φοξίνου. Το έτος 2006 η 7^η ΕΒΑ, δημοσίευσε τα νεότερα πορίσματα της έρευνάς της ταυτίζοντας τον αρχαιολογικό χώρο του «Καστριού Δολίχης» με την αρχαία πόλη της Δολίχης, για την οποία πιθανολογούσε ότι πρέπει να εκτείνεται στο χώρο κάτω από την ακρόπολη της Παλαιοχριστιανικής περιόδου. Επιπλέον, άλλες επιγραφές που βρέθηκαν στο συγκεκριμένο χώρο συνηγορούν και στην ύπαρξη ναού του Ηρακλέους.

Ι.Ν. Μεταμορφώσεως του Σωτήρος2

Δεσπόζει στην κεντρική πλατεία αποτελώντας το σημείο αναφοράς της κοινότητας. Το σχήμα του είναι μακρόστενο, φέρει τρούλο και προκαλεί το ενδιαφέρον των περαστικών. Ανακαινίσθηκε το 1504, βάσει της κτητορικής επιγραφής που σώζεται στο εσωτερικό του ναού. Το αρχικό κτίσμα του ναού πιθανολογείται να ανεγέρθηκε κατά τη μεσοβυζαντινή περίοδο τον 10^ο-12^ο αιώνα. Το σημερινό κτίριο του ναού της Δολίχης έχει μήκος 14.50 μ. και πλάτος 4.75 μ., ενώ αποτελείται από έναν μονόχωρο ξυλόστεγο ναό και δύο νάρθηκες, από τους οποίους ο εσωτερικός καλύπτεται με τρούλο.

Η εσωτερική διακόσμηση, που καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος του ναού, σώζει πλούσιο εικονογραφικό πρόγραμμα. Αυτό που αντικρίζουμε σήμερα είναι ο διάκοσμος της δεύτερης φάσης, που χρονολογείται σύμφωνα με την επιγραφή το 1516, ενώ ο αρχικός πιστοποιείται μόνον από τα ίχνη που διακρίνονται στα εσωρράχια των πλαγιών θυρών, που φράχθηκαν στη δεύτερη φάση.

Πρόκειται για ένα σπάνιο μνημείο, που διατηρεί τις αρετές της βυζαντινής τέχνης σε μια μεταβατική περίοδο. Είναι χαρακτηριστικό ότι η έλλειψη ικανών ζωγράφων την εποχή αυτή στη Βόρεια Ελλάδα οδήγησε τα μεγάλα μοναστήρια στην κλήση κρητικών ζωγράφων που έδωσαν αργότερα μεγάλη ανάπτυξη στη ζωγραφική στο Άγιο Όρος. Το πρώτο γνωστό δείγμα είναι η μονή του Αγίου Νικολάου Αναπαυσά στα Μετέωρα όπου εργάστηκε ο Θεοφάνης το 1527, 10 χρόνια μετά το ναό της Δολίχης. Ο ναός της Δολίχης αντιπροσωπεύει το μεταίχμιο των δύο τάσεων, της Μακεδονίας των Παλαιολόγων και της κρητικής σχολής, δηλαδή το τελευταίο στάδιο εξέλιξης της Μακεδονικής ζωγραφικής πριν την εμφάνιση των κρητικών.

Λαογραφικό Μουσείο

Στα 100 περίπου μέτρα, δυτικά της κεντρικής πλατείας της Δολίχης, βρίσκεται το Λαογραφικό Μουσείο, το οποίο λειτουργεί από το έτος 2007. Το κτίριο, στο οποίο στεγάζεται, κατασκευάστηκε το έτος 1967 περίπου και άνηκε στον Αγροτικό Συνεταιρισμό Δολίχης και παραχωρήθηκε στον Πολιτιστικό Σύλλογο. Αποτελείται από τρεις (3) αίθουσες, τουαλέτες και διαθέτει συναγερμό ασφαλείας. Εκτίθεται υλικό που χρησιμοποιούσαν οι Δολιχαιοί, όπως οικιακά σκεύη, εργαλεία επεξεργασίας μαλλιού, υλικό του αγροτικού βίου κλπ. Εκτίθενται, ακόμη, φωτογραφίες καθώς και αρχαιολογικά ευρήματα χαμηλής αξίας, ενώ, πρόσφατα, μεταφέρθηκε στο λαογραφικό μουσείο και βυζαντινό υλικό από τον Ι.Ν. Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, το οποίο είχε διαθέσει η 7η Ε.Β.Α. Λάρισας.

2 [Σδρόλια, Στ. \(αρχαιολόγος 7ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Λάρισας\). 2011. Στα Πρακτικά του 4ου Φεστιβάλ «Περραιβική Τρίπολις», επιμ. Τσακνάκης, Β. Δολίχη: Πολιτιστικός Σύλλογος Δολίχης «Η Τριπολίτιδα», σ.σ. 12-19.](#)

Πανηγύρι

Στις 5 και 6 Αυγούστου κάθε χρόνο διεξάγεται το πανηγύρι της Δολίχης. Καθιερώθηκε εκείνη την ημερομηνία επειδή τιμάται η μνήμη της Θείας Μεταμορφώσεως του Σωτήρος. Στις 5 Αυγούστου τελείται ο εσπερινός στον Ι.Ν. Θείας Μεταμορφώσεως του Σωτήρος και την επόμενη ημέρα τελείται η πανηγυρική δοξολογία στον Ι.Ν. Αγίου Δημητρίου. Τα βράδια του πανηγυριού διοργανώνεται από τον Πολιτιστικό Σύλλογο λαϊκοδημοτική βραδιά με παρουσίαση χορευτικών συγκροτημάτων στην κεντρική πλατεία με σουβλάκια, λουκάνικα και ποτά. Αρκετές εκατοντάδες κόσμου κάθε χρόνο κατακλύζουν το χώρο της εκδήλωσης.

Φεστιβάλ «Περραιβική Τρίπολις»

Το Φεστιβάλ «Περραιβική Τρίπολις» καθιερώθηκε από το έτος 2008 από τον Πολιτιστικό Σύλλογο σε μια προσπάθεια ευαισθητοποίησης των αρμόδιων Φορέων και του κοινού γενικότερα. Πραγματοποιείται με τη συνεργασία της Περιφέρειας Θεσσαλίας, το Δήμο Ελασσόνας και την Τοπική Κοινότητα. Προβάλλεται το ιστορικό των ανασκαφών, τα ευρήματα και πολλά στοιχεία του μύθου και της ιστορίας, πλαισιωμένο πάντοτε από αξιόλογα καλλιτεχνικά μουσικά σχήματα. Στα πρώτα φεστιβάλ, οι αρχαιολόγοι Λ. Δεριζιώτης και Σπ. Κουγιουμτζόγλου έχουν παρουσιάσει τα ευρήματα και την πορεία των ανασκαφών του Καστριού Δολίχης. Η αρχαιολόγος και προϊσταμένη της 7ης ΕΒΑ Λάρισας Στ. Σδρόλια και η αρχαιολόγος της ΙΕ ΕΚΠΑ Λάρισας Ασ. Τσιόγκα παρουσίασαν τα μνημεία και την ιστορία της ευρύτερης περιοχής. Ακολούθησαν και άλλοι διακεκριμένοι επιστήμονες και προσωπικότητες μεταξύ των οποίων ο καθηγητής αρχαιολογίας Γ. Χουρμουζιάδης (ομιλία για την αρχαία Περραιβία), ο καθηγητής αρχαιολογίας και Πρόεδρος του Νέου Μουσείου Ακρόπολης Δ. Παντερμανλής (για την επιστροφή των γλυπτών του Παρθενώνα), ο καθηγητής Ανθρωπολογίας Α. Πουλιανός (για την καταγωγή του Ανθρώπου), ο Λαογράφος-Δημοσιογράφος Γ. Λεκάκης (για τις γερμανικές αποζημιώσεις), ο αρχιτέκτονας Ν. Σαμαράς (για την αρχιτεκτονική μελέτη του Καστριού Δολίχης), ο καθηγητής Γαιωδεσίας Αρ. Φωτίου (για τους αρχαίους χάρτες της Περραιβίας) και ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας Κ. Κονταξής (τα μυθολογικά του Ολύμπου).

Σύλλογοι – Φορείς

Εκκλησιαστική Επιτροπή Ενορίας Θείας Μεταμορφώσεως του Σωτήρος

Πολιτιστικός Σύλλογος Δολίχης «Η Τριπολίτιδα»

Αθλητικός Όμιλος Δολίχης «Ο Δολιχιακός»

Σύλλογος Γυναικών Δολίχης «Φίλα Ευβοιώτου»